

us langs de
je. Lier wan-
mooren" aan
de wensch
ien, te gaan
n en aman-
ze en thies
ik openshan-
hevig Lie-

voornemen,
een boek te
anciscus van
leven zoo
natuur, la-
tuur kennen
niet zien",
andschap, de

oorbereid, en
ling was be-
zijn Liersche,
was openge-
freis geresel,
"Rachel" en
ondernemen
groeien".

dat we thans
et vangt aan
terzwane va-
ken stappen,
inciscanie en
weer in zijn
gevoel heeft,
een (zijner)
wandelen".
lijken toerist
opmerkt en
vraagde, van
stonds zekere
tocht te vol-
dat geestig
ermans-hout-
in de hand
Italiaansche
van den boek,
met hun be-
weinig van
zoo onmid-

hriver en de
dien naam
genoegeelike
ieder geval,
ngt als een
lectuur be-
zeggen, van
pijt gevoelen.
is, is men

"Naar waar
ik zou willen
zoals dat b.v.
zoo duidelijk
er in terug,
nd als elders,
der den sup-
ns oorspron-
den schiller.
Timmermans
che land met
n menschen-
lie hem naar
ch voor hem
ke land der
lijnen, doet
tar plaats is

ren geeft am
mermans be-
rd op. Daar-
en Baedeker
ten de echte
naar, die de
ge dan u be-
ermans is; de
rijke zegt, dan
uitgaan kan

enig. Als we
doet hij ons
de panorama
kt de natuur-
heeft, om te
msche steden
uta van P. A.

lezen we des te meer, van den Dom van Milaan, het Dogenpaleis in Venetië, den Dom van Florence, den Sint Pieter en het Vaticaan te Rome. — 't is één lange rij van verrukkingen, steeds weer met nieuwe geestdrift aanschouwd en met hetzelfde enthousiasme bewonderd. Het vermoet u dan ook nimmer naar Timmermans te luisteren, omdat ge zelf voor al die schoonheden staat en niet hem ziet het grootsche, het wonder, het visionaire. Sla maar eens op, als ge het boek bezit, de tekening van het Vaticaan, lees maar eens het hoofdstukje „De Sprookjesstad" of „De Dom van Florentië", dan ervaart ge zelf, wat ik hier schrijf. Het regent, dag in, dag uit: we „lekken" er van, want we hebben geen „regenwaterstokdoek" bij ons, en elk blad, elk versiersel, „t drupt en tikt en tlaat water vallen". „de heiligen (op de gebouwen) druppelen als pelgrims in den regen, de spuwvers spuwen hun volle goesting uit", „t regent „lijk duizend pompiersspuiten", maar t hindert ons niet in het minst. Want Timmermans zelf heeft er geen hinder van: de wonderlijke schoonheid is even groot en die schoonheid alleen ziet hij...

Het zou de moeite loonen, verschillende fragmenten dezer kunstbeschouwing eens nader te bezien. Maar de ruimte laat dit niet toe. Trouwens, in t verband van het geheel komt alles ook veel beter uit. Op twee stukken echter wil ik in t bijzonder wijzen: ze zijn tegelijk de karakteriseering van het boek.

„Eene is het hoofdstuk „De Hemelsche Fra Angelico", waarin Timmermans zijn gewaarwordingen teekent, als hij het kunstwerk van Angelico beziet in het San Marco-klooster te Florence, schildering van het leven van Jezus. „Dat is geen verf meer, dat is leven, dat is geest!... Overal in de kleuren, in de lijnen, de klare oogen, de subtiële handen, en de edele gebaren, is het de puurste uitdrukking van het hoogste Godsgevoelen, het serienste geluk, met God vereenigd te zijn". „Er valt een fluïdum van liefde uit dit werk over u, ge wordt met liefde omhuld".

Nader dan ooit te voren zijt ge door de lectuur van dit stuk tot het „engelenfeest" van Fra Angelico gebracht.

Het tweede deel, dat ik bedoel, is de beschrijving van het bezoek aan Assisi, de plaats van Sint Franciscus „het hovenierken Gods" en zijn trouwe helpster Sinte Clara. Juist in dezen tijd, nu we zooveel over Franciscus te lezen krijgen, kleurt dit mooie stuk Franciscus-beleving zoo goed bij. Ge ziet hem en ge hoort hem, als ge zijt in het „peiselijke kloosterken" waar Franciscus gaarne toefde, boven op den Subasioberg en in het „boschken", waar hij tot de vogeltjes preekte. „Het is roerend aan de zielen en het geheel is als een honing op de lippen".

Uiteraard is dit gedeelte een belangrijk moment van het boek, omdat Timmermans mede voor het zelf-zien van deze omgeving zijn tocht ondernomen heeft. Het spreekt dus wel vanzelf, dat het opvalt, als een der meest karakteristieke stukken. Maar, het geeft dan ook aan het geheel te meer waarde door het persoonlijke element, dat er in ligt.

Zoo is dit boek vóór alles kunst en schoonheidsbeschouwing, schildering in woorden van ontroering door kleuren en lijnen. En het is de kunstenaar Timmermans, die ons tot al die schoonheid brengt.

Maar — ik zeide het reeds — door het boek heen leeft toch ook de Timmermans-geest, in humoristische opmerkingen en pittigleuke gezegden. Een enkel voorbeeld ten bewijze:

In Italië moeten de vrouwen in de kerk het hoofd gedekt hebben. Gemakshalve gebruiken velen, die de kerk voorbijgaande en tot gebed zich getrokken gevoelende, hun zakdoek, dien ze dan over t hoofd spreiden. Deze situatie doet den gulligen opmerker reeds komisch aan, maar dan volgt dit zinnetje: „we gaan buiten, een vrouw snuit eerst eens in haar zakdoek, legt hem dan op haar hoofd en gaat de kerk in". Dat is de Timmermans-geest, die zich ook onder de hoogste kunst-estase niet verloochent.

In Rome bezoekt hij den beroemden Sint Jan van Lateranen. „Het is zeer indrukwekkend in deze machtige kerk met haar triomphante gouden zoldering... het machtige orgel, de melodieuze zangen...". En dan volgt in eens, als in één adem... „En in een zijkapel wordt een nieuw macaronie-eterken gedoopt".

Van zoodanige effecten is het boek vol. Maar nooit detoneeren ze integendeel, ze doen over de schilderijen heen telkens weer een sprankeling van licht vallen, die gezelligheid en ook gewenschte ontspanning brengen. Zoo goed als u de kunstenaar aantrekt, die u door de kerken en musea leidt, zoo goed gemit ge van den gemoedelijk-nuchteren Fleming, die met een enkele oogbeweging of een simpel woord het komische in het drukdonker Italiaansche leven doet opmerken... en als iemand omkijkt smooit hij zijn pijp! Waarlijk, de humor tintelt niet alleen in den titel van het boek...

Het jongste werk van Felix Timmermans, andersoortig ongetwijfeld dan het meeste van wat voorafging, maar zeker niet minder van betekenis, is de aandacht voorwaard van ieder, die iets zien

en iets leeren wil van schoonheid en schoonheids-genieting.

C. T.

ZENDING EN EVANGELISATIE.

Niet langer geïsoleerd!

De Islam is eenwenlang een afgesloten wereld geweest. Er was toenauwernood eenig punt van aanraking tusschen de Christelijke wereld van het Westen en het Mohammedanisme.

Daaruit volgde, dat de Mohammedanen hun eigen ontwikkeling en cultuur hadden, hun eigen literatuur, wetenschap, kunst. Zij stonden op zichzelf, hadden genoeg aan zichzelf; en daar zij in de Christenen hun doods vijanden zagen, hielden zij zich verre van hen. Er was geen begeerte, en geen gelegenheid ook, om iets van elkander over te nemen.

In de Christelijke maatschappij leefde dan ook de overtuiging, dat het Mohammedanisme verstand was en onveranderlijk. Hoe het leven moest zijn geregeld, wat geboden was en verboden, wat moest worden geloofd en verworpen, het lag alles vast in den Koran en in de traditie. Het was altijd zoo geweest, en het zou ook altijd zoo blijven.

De zendelingen dachten dit eveneens; tenminste, het werd tamelijk algemeen aangenomen, dat de Islam als zoodanig onverzettelijk was, en slechts een enkele van de aanhangers van den valschen profet tot bekeering kwam.

In de laatste vijf en twintig jaren is echter een algeheele omkeering van gedachten gekomen, gegrond op feiten, die onweersprekelijk zijn. Het Mohammedanisme is niet langer geïsoleerd; de punten van aanraking met de Christelijke landen zijn vele. En diensvolgens staan voor de prediking van het Evangelie de deuren overal open. God heeft wonderlijk gewerkt in de geschiedenis van het eerste kwart dezer eeuw. En wie dit opmerkt, maakt Hem groot.

In het boek, dat wij de vorige maal noemden, „The Moslem World of to-day", wordt een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de aanraking en invloed der Westersche beschaving op de wereld van den Islam. De schrijver, Dr James L. Barton, brengt de verschillende gegevens samen; het zijn niet vele nieuwe dingen, die hij noemt; maar de verdienste van zijn artikel is, dat de bekende dingen tot één geheel zijn samengevoegd.

Daar is allereerst het wederzijdsche reizigers-verkeer. De Mohammedanen blijven niet in hun eigen land, maar trekken naar Europa en Amerika. Allerwege zijn in de landen van den Islam, in Perzië, Turkije, Syrië, Egypte, Noord-Afrika, Indië, en ook geeds in Arabië, prachtige heirwegen aangelegd, waarlangs de auto's snorren; uitstekende spoorwegen verbinden de meest afgelegen hoeken met de beschaafde wereld. En zoo worden de Mohammedaansche landen overstromd met reizigers en handelaars.

De gevolgen blijven niet uit. De geest van de Mohammedaansche jongelingschap ontwaakt, en de begeerte naar een meer moderne opvoeding wordt schier overal aangetroffen. In verschillende van de Mohammedaansche centra staan bloeiende hogescholen of universiteiten. En zij, die nog hogere aspiraties hebben, gaan ter school in het Christelijke Westen. Scholen, op meer Westersche leest geschoold, zijn er sinds 1920 in Turkije zelfs en Perzië in grooten getale. En het is bekend, hoe ook vooral in Ned-Indië, op Java, zich meer dan honderd leerlingen aanbieden voor de Hollandsch-Javaansche scholen als er maar plaats is voor enkele tientallen.

Juist die naam: Hollandsch-Indische scholen, wijst op een ander punt van aanraking; het betreft n.l. de taal van het Westen. Het Arabisch is de heilige taal van den Islam; maar in het overige deel der wereld kan men er niet mee terecht; voor den handel moet men met een of meerdere Europeesche talen op de hoogte zijn; en men begeert die te leeren.

Daarmee is ook de toegang tot de Westersche literatuur ontsloten. En dat dit van onberekenbaren invloed is op de zielen der Mohammedanen behoeft geen nader betoog. De dorst naar kennis is ongemeen sterk. En de nieuwe gedachten verdringen langzamerhand het oude Mohammedaansche geloof.

Dan bleef ook de groote wereld-oorlog niet zonder groote gevolgen. Immers, Mohammedanen streden aan de zijde der Christenen tegen andere Christen-volken, of ook wel tegen hun eigen Mohammedaansche broeders. Wel heeft de Sultan van Turkije den heiligen oorlog uitgeroepen, maar het baafte niet; de Mohammedanen vereenigden zich niet tegen de Christenen in doodelijken kamp. De heilige oorlog bleek een jammerlijke mislukking. En dit is een buitengewoon opmerkelijk feit. Het wil toch zeggen, dat de eenheid van den Islam volkomen is gebroken; van pan-Islamisme is geen sprake meer; het is in nationalisme van allerlei aard opgelost. Het is niet te verwachten, dat de Mohammedaansche landen zich nog eens tegen de Christenen zullen vereenigen; vooral niet, sinds Turkije den kalief heeft afgezet.

Dat wil niet zeggen, dat de Mohammedanen zich gewillig zullen blijven bukken onder het Wester-

sche juk; veeleer is het tegendeel op te merken. Zij hebben het van nabij gezien, de Mohammedanen, hoe onderling verdeeld en elkander vijandig gezind de Christenen zijn. En dit heeft de gedachte versterkt, dat het eenmaal mogelijk zal zijn het juk van zich af te werpen; het verlangen naar vrijheid en zelfstandigheid is koortsachtig geworden. De uitslag van de verkiezingen in Egypte wijst ook in deze richting. De Arabieren droomen van een nieuw Arabisch koninkrijk; Perzië aanvaardde een grondwet; Turkije voelt zich en onderhandelt met de groote Westersche mogendheden op voet van gelijkheid.

Door de aanraking met het Westen zijn de nadenkende Mohammedanen er toe gekomen vergelijkingen te trekken, die niet ten gunste van den Islam uitvielen. Vooral de positie van de vrouw werd als minderwaardig gezien, en daarin wordt schier overal een grondige verandering aangebracht, waarop wij nog nader hopen te wijzen. De Turksche regering heeft doorgetast, en economische en sociale wetten uitgevaardigd, welke alle eeuwen door als in strijd met den Islam werden beschouwd. En de Emir van Afghanistan, waarlijk niet de eerste de beste, heeft handelsscholen voor de Nomadische stammen opgericht.

De sociale veranderingen grenzen aan revolutie. Met name komt dit uit in de vrijmaking van de vrouw, en de daarmee samenhangende polygamie. Men gaat inzien, dat het hebben van meerdere vrouwen een bederf is, en zelfs onzedelijk moet worden genoemd.

Ligt het in den aard van den Islam onverdraagzaam te zijn, de aanraking met het Westen heeft ook daarin verandering aangebracht. Ronduit erkennen vele Mohammedaansche schrijvers, dat het Christendom ten opzichte van de verdraagzaamheid betere beginselen bevat dan de Islam.

Merkwaardig is het verlangen naar democratie, in plaats van de theocratie, welke toch het Mohammedanisme van nature eigen is. Nog geen twintig jaar geleden was de Sultan van Turkije in eigen oog en in dat van zijn volk de Schaduw van God op aarde! Hij oefende goddelijke en absolute autoriteit uit over zijn volk, en had als Kalief ook groot gezag over alle Mohammedanen in andere landen. Maar ziet, de Sultan is door zijn eigen onderdanen verloochend, en het Kalifaat is afgeschaft, verdwenen, en een constitutioneele democratie is ingevoerd, welke er geen aanspraak op maakt boven het volk te staan. Zoo is in Turkije de scheiding tusschen kerk en staat een feit geworden. Inderdaad, wonderlijke dingen.

En dergelijke gebeurtenissen, zij het ook niet in zulk een mate, vonden en vinden plaats in Perzië, Egypte, China, Iraq enz.

Uit dit alles volgt nog niet, dat het met den Islam als godsdienst gedaan is. Veeleer valt op verscheiden plaatsen een herleving waar te nemen. Zij, die het gevaar van den oprindenden invloed van het Westen zien, vereenigen zich, om het Mohammedaansche geloof te versterken. De Turk moge dan zijn geloof verloochenen, de Indiër stelt zich daar rechtstreeks tegenover. In Syrië en Egypte wordt godsdienstige lectuur gretig gekocht en gelezen.

Lechter wordt tevens de noodzakelijkheid gevoeld, om den Islam in meerdere overeenstemming te brengen met de moderne wetenschap. En er is een krachtig streven, om de uitspraken van den Koran zoo uit te leggen, dat ze passen op den tegenwoordigen tijd.

Een vooraanstaande Turk moet tot een zendeling gezegd hebben: van alle vormen van vrijheid is die van vrijheid van conscientie de meest wezenlijke en heilige; het einddoel der opvoeding moet zijn den mensch voor te bereiden tot het doen van een vrijwillige keuze. Voorzeker merkwaardige uitspraken van een Mohammedaan.

Dr Barton mag dan ook wel zeggen, dat de Islam van een menschenloeftijd geleden geheel nieuwe vormen aanneemt. In de Islamitische wereld vinden groote religieuze, sociale en intellectuele veranderingen plaats. En deze beweging is meer algemeen en meer fundamenteel dan eenig andere dergelijke beweging sinds de Reformatie.

J. D. W.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Synode Christian Reformed Church in N. A.

Dit artikel wordt geschreven op den vloer der Synode van bovengenoemde kerkengroep, vergaderd in Chicago, in den Staat Illinois, 9 Juni 1926 e.v.d. Die uitdrukking „op den vloer" is zeker wel „Yankee-Dutch" en kan wel verkeerd worden opgevat. Feit is het, dat schrijver dezes zit aan een tafel, voor het platform of podium van het kerkgebouw der Tweede Chr. Geref. Gemeente te Englewood, in het Zuidelijk deel van Chicago.

Op het podium staat een lange tafel, naar voorvaderlijke zede bedekt met groen laken. Achter die tafel zit het moderamen der Synode van 1926. In het midden, met den voorzittershamer in kloke vuist, zit Dr W. P. van Wijk, in den Haarlemmermeer geboren, in Amerika opgevoed, krachtig in woorden, bedist in actie. Hij diende de Synode van 1920 als president en maakte zich goeden

naam als kranig voorzitter. Daarom werd hij met zeer groote meerderheid gekozen als praeses dezer Synode. Aan zijn linkerhand is de vice-president, Ds H. Keegstra. In Groningerland stond zijn wieg. Gedeeltelijk in Nederland opgevoed, net schrijver, in gekuist Nederlandsch, was het geen wonder, dat Z. Eerw. pas weer werd herkozen als hoofdredacteur van „De Wachter” — een functie, die hij sedert 1920 waarneemt. In Holland, Michigan dient hij de 16de straatgemeente.

De twee scribae zitting ter rechterzijde van den praeses. Zij zijn Di Hylkema en Zwier, in Nederland geboren, in Amerika opgevoed, beiden Engelsch sprekende kerken dienend.

Naast het podium, ter linkerzijde, op „den vloer” der Synode, rondom een lange tafel, zitten de professoren van het Seminarie, de hooggeleerde beeten L. Berkhof, rector, C. Bouma, W. Heyns, S. Volbeda en M. J. Wijngaarden.

Ook de president van Calvin-College, evenals het Seminarie te Grand Rapids, Michigan gevestigd, zit hij deze tafel.

Die president is Prof. Johannes Broene M. A., aan de bekende Clark Universiteit geïnducteerd, en reeds enkele jaren in dienst als leeraar in psychologie en paedagogiek.

Het is naast deze professoren, dat wij een zeer welkom gast zien zitten — den deputaat der Geref. Kerken in Nederland, Prof. Dr S. Greijdanus van Kampen.

Op 11 Juni werd hij door schrijver dezes aan de Synode geïntroduceerd.

In een interessante rede vermeldde Zijne hooggeleerde ons van het leven en streven, het worstelen en naar boven komen der kerken, die hij vertegenwoordigt.

Hij wees op de nauwe banden, waarmee zijne kerkengroep verbonden is aan die der Amerikaansche broederen en zusters. Prof. C. Bouma repliceerde.

Hij sprak onze waardeering uit over Dr Greijdanus' aanwezigheid. Onze Kerk hier, zeide hij, is dochterkerk der Gereformeerde Kerken in Nederland. Doch die dochter is nu zuster geworden.

Taalverschil zal steeds meer van elkaar verwijderen. Doch de hope werd uitgesproken, dat wij steeds naast elkaar en ook voor elkaar mogen arbeiden langs Gereformeerde lijnen.

Behalve Dr Greijdanus komen er nu en dan ook deputaten van zusterkerken in Amerika, benevens vertegenwoordigers van de National Christian Association (tegen Geheime Genootschappen), van de Lord's Day Alliance (voor Sabbathheiliging), van het Amerikaansch Bijbelgenootschap enz.

Ook van de Geref. Kerk in Amerika wordt een deputaat verwacht. Over hare Generale Synode misschien later een apart artikel.

Op nog één tafel moet attentie gevestigd van ons lezend publiek.

Ter rechterzijde is de perstafel. Doch daarachter zit maar één man — de Grand Rapids „Press” vertegenwoordigend — een dagblad. De groote dagbladenpers van Chicago zendt geen rapporteur. Doch vele kolommen vult zij met berichten over het Eucharistisch Congress in Chicago, Juni 20—25 — waarmee Rome op reusachtige schaal reclame maakt in onze dagen.

Wat beteekenen die negentig „Reformed Dutchmen” met hunne adviseurs dan ook in deze groote wereldstad met een inwonertal ongeveer zoo groot als van half Nederland?

Nu moeten we nog een blik slaan op die „deputaten Synodi”. Zij zitten in de kerkbanken vóór het podium. Vóór dezen zaten de synodale heeren Classisgewijze aan verschillende tafels. Doch de Englewoodkerkeraad had er geen zin in om de banken in zijn nieuw kerkgebouw weg te nemen. Eerst hoorde men een weinig gemopper over het afwezig zijn der bekende tafeltjes met vouwstoelen. Doch men vindt de kerkbanken nogal geriefelijk en is reeds gewoon aan de innovatie.

Trouwens de groote Protestantsche kerken in Noord-Amerika, in Synode vergaderd, zitten in banken, zooals nu hier in Englewood, en Amerikaansch voorbeeld volgen wordt goed volgen geacht.

Toch lijkt schrijver dezes de hoefijzer-vormige tafel der Nederlandsche Synoden beter toe — in elk geval wat deftiger.

Daar straks maakte ik gewag van taalverschil. Dat treedt steeds meer en meer aan den dag.

Wel zijn de notulen der Synode nog grootendeels in de taal der Vaders — doch niet exclusief. Als het gaat over zaken waarover in 't Engelsch gerapporteerd werd, worden de notulen in de taal des lands geschreven.

De meeste rapporten zijn trouwens in 't Engelsch — of in elk geval de belangrijkste.

En ook de discussies worden op deze Synode meest in het Amerikaansch gehouden. Trouwens geen wonder. Al de predikanten, die synodale deputaten zijn, zijn in Amerika opgeleid tot het ambt. En die opleiding is bijna geheel in de Engelsche taal. Een steeds grooter getal predikanten predikt geregeld in de sprake des lands. Een steeds grooter aantal is op Amerikaanschen bodem geboren. Het is dus zeer natuurlijk, dat de taal van school en kerk, zooowel als van dagelijkschen omgang, meer en meer de Amerikaansche wordt.

Ook de ouderling-deputaten zijn blijkbaar goed thuis in het Engelsch. Vroeger, als sprekers in het Amerikaansch de Synode toespraken, klonk wel eens het geroep: „vertalen”. Dat heeft schrijver dezes ditmaal nog niet gehoord.

Wel het omgekeerde, n.l. verzoek om in 't Engelsch te spreken. De bakens zijn dus verzet.

Taalverschil wordt steeds grooter tusschen ons en het land der Vaders. Wel mocht daarop worden gewezen door Prof. Bouma.

Van onze „doctores” in allerlei wetenschappen is ditmaal slechts één onder deputaten te vinden. Het democratisch rotatie beginsel is daarvan oorzaak tot op zekere hoogte. Vooral echter het feit, dat de meeste doctores nog onder de jongere predikanten zijn. En ter Synode zendt men gewoonlijk de oudste, ervarenste predikanten. Dat echter het volk der Chr. Ref. Church sociaal meer en meer klimt, blijkt uit het feit, dat één der ouderling-deputaten oud-lid is van de Volksvertegenwoordiging van den Staat Michigan; een tweede is invloedrijk lid van het bovengenaamd lichaam. En een derde is staats-senateur van Nieuw-Mexico.

Voorts bleek het, dat laatstbedoelde nog onlangs op opmerkelijke wijze door éene familie in Grand Rapids aan het Curatorium van Calvin College en Seminarie het vorstelijk geschenk aanbod van zestigduizend dollars — of een ton en een half Nederlandsche guldens.

Allereerst kwam ter synodale tafel de zaak der Zending.

Er is een voorstel om het Inwendige Zendingswerk beter te reguleeren door meer centralisatie in te voeren. Het voorstel is om wél te blijven bij het systeem van roepende kerken en ook de bestaande classicale commissies te handhaven, doch één lid van deze laatstgenoemde deputaatschappen, zal combineeren met deputaten van genabuude Classes, die een districtscommissie zullen vormen.

Er zullen vijf van die districten worden gevormd denkkelijk — die van den Stillen Oceaan, van den Atlantischen Oceaan, van het Midden-Westen, van het Michigan Meer ten Westen en ten slotte van het Michigan Meer ten Oosten.

En elk een dezer districten wijst één aan die fungeren zal als lid van eene Algemeene Inwendige Zendingcommissie, waarvan de Zending-Directeur ex officio lid en secretaris zal zijn.

Hoe het met dit plan zal uitloopen zal nader worden bericht.

Voor dit ter neer geschreven werd waren reeds allerlei besluiten genomen betreffende de Zending onder de Indianen. Per jaar wordt daarvoor omtrent 60.000 dollar uitgegeven. Daarenboven werd besloten om op twee nieuwe plaatsen arbeiders te vestigen. Reeds zijn er bij de dertig blanke mannen en vrouwen in dit werk des Heeren, in het Noordwesten van den staat Nieuw-Mexico — een moeilijk arbeidsveld.

Doch betreffende den Indiaan bestaat een speciale eereschuld. Omtrent de Zending in China kwam het bericht, dat de Zending-Deputaten (Mission Board), dezen zomer negen nieuwe zendelingen naar China zullen zenden.

Wel te verstaan — in Amerika noemt men de vrouwen der missionaire dienaren des Woords „associate missionaries”. Trouwens, de vrouwen van Amerikaansche zendelingen (en predikanten) verrichten gewoonlijk heel wat arbeid in het Rijk des Heeren. Doch hoe dit ook zij, onder het bovengenoemd negental zijn vier dienaren des Woords (D. U.), waarvan één óók medisch dokter is. En één der dames is ongehuwd en zal zich geheel aan evangelisatiewerk toewijden.

Alreeds zijn er in China een half dozijn arbeiders en arbeidsters in de stad Jukao, provincie Kiangsu, ten Noorden van Shanghai. De Synode besloot om mettertijd een tweede hoofdstation te stichten, te Ching Kiang.

Het arbeidsveld der Chr. Ref. Church toegewezen telt over een miljoen zielen.

Ook de Joden-zending werd reeds bediscussieerd. Te Paterson, in den staat New-Jersey, wordt sedert jaren gearbeid en evenzeer in de groote wereldstad Chicago. Er is wel eens sprake om die twee Zendingsposten te amalgameeren, wat zeker mettertijd wel zal plaats grijpen in het belang van wat men in Amerika noemt „efficiency”. De opinie heerscht dat effectief Zendingswerk onder de Joden, in Amerika althans, vereischt dat men wél-ingerichte gebouwen heeft waarin oud en jong, doch vooral het jongere geslacht, op allerlei wijze wordt onderhouden door wat men in de V. S. noemt „social service”. Daaronder verstaat men gymnastiekklassen, naaischolen, onderricht in muziek, enz. enz. Dat is natuurlijk geen doel in zichzelf — doch slechts een middel om de Joden uiteindelijk te interesseeren in hogere dingen — een moeilijk werk.

Doch ten slotte is het niet de vraag of arbeid in het Rijk Gods moeilijk is of gemakkelijk.

De vraag is of de Koning gebod gaf daaromtrent. En desbetreffende heerscht geene onzekerheid.

Terwijl deze regelen worden neergeschreven is de Synode in druk debat (14 Juni) over de zaken van Calvin College en Seminarie. Later D. V. meer daarover en over andere zaken.

HENRY BEETS.

Pers-stemmen.

Bibliotheek-gebouw.

Hebben Calvin College en Theologische School te Grand Rapids de beschikking over een uitgestrekt terrein (campus) in een fraai gelegen deel van de stad en zijn daarop reeds verzezen het gebouw van Calvin College en Theologische School en het vrijstaande Hospitium (dormitory), twee monumentale gebouwen, welke wel geschikt zijn om onze jaloezie gaande te maken, nog jaloezischer zouden we haast worden, waar we lezen, dat het een even monumentaal bibliotheek-gebouw (library) ca. deau heeft gekregen. „De Amerik. Wachter” geeft aldus uiting aan zijn verlangde:

Zeer aangenaam werden de verzorgers van Calvin College en Theologische School verrast, toen ze Woensdag, den 26sten Mei, in 't belang der School vergaderd waren. Hun werd in 't belang der Kerk aangeboden het koninklijk geschenk van een library-gebouw, op te richten op de campus, waarop thans reeds het schoolgebouw en een dormitory prijken.

Hoewel niemand van het Curatorium ook maar iets van zulk een voornemen bleek te weten, hadden de gevers van tevoren reeds geruimen tijd heel deze zaak gepland en de noodige voorbereidselen gemaakt, zoodat ze met hun aanbod ook een prachtig uitgewerkte tekening van hun plan ons konden toonen. We kunnen onzen lezers de verzekering geven, dat het plan tentatiefelijk ontworpen, maar natuurlijk in harmonie met de architectuur van de gebouwen, die we reeds hebben, ook in aesthetisch opzicht een groote aanwinst voor onze campus zal zijn. En over de gepastheid en bruikbaarheid van een apart library-gebouw is 't nauwelijks noodig iets te zeggen, nadat onze School zich in de laatste jaren zoo sterk ontwikkelde en haar boekenschat daarmee in gelijken tred vermeerdigde.

Wellicht zouden we er in de eerste jaren nog niet aan hebben durven denken, om in de behoefte te voorzien. Thans zijn we zoo eensklaps, zoo geheel onverwachts, door deze milde gevers daartoe in staat gesteld.

Dat meent voor onze Kerk een gift van tusschen de vijftig en zestig duizend dollars. Doch het meent veel meer nog dan dat. Zulk een gift is van groote beteekenis. Het moedigt ons volk aan op den weg tot meerdere toewijding voor ons positief Christelijk onderwijs in 't algemeen en voor ons hooger onderwijs in 't bijzonder. Niet vele rijken is onder ons nog altijd regel. En als de enkelen die door God ruimer dan anderen met middelen zijn bedeeld, zoo voorgaan met de belangen van Gods Koninkrijk te behartigen, dan kan het niet anders dan een goeden invloed oefenen. Dat steunt het personeel, aan onze School verbonden en geeft een uitstekend voorbeeld aan ons volk tot offervaardigheid, waar het de behoeften van ons hooger onderwijs aangaat.

Met hartelijke blijdschap en dankbaarheid aanvaardde het Curatorium het aanbod en aanstonds werden er maatregelen genomen, om uitvoering aan het plan te geven.

Op de vóórpagina van „The Banner” zagen we de tekening van dit gebouw. Het sluit zich geheel aan bij het karakter van de andere gebouwen en vertoont het grondtype van den „colonial” stijl. Wij zijn blijde met de blijden.

Studentenpfarrer.

Hadden wij het onlangs over studentenpredikanten in Duitschland, thans kunnen wij daaromtrent nauwkeuriger opgave verstrekken.

Aan de „Reformierte Schweizer Zeitung” ontleenen wij:

Aan acht Duitse universiteiten en één technische Hoogeschool werden „Studentenpfarrer” aangesteld, die zich inzonderheid aan de zielzorg voor de studenten hebben te wijden. De universiteit van Bonn ging daarbij voorop. Daarna volgden Greifswald, Heidelberg, Jena, Leipzig en de technische Hoogeschool te Hannover. Berlin, München en Münster zullen binnenkort volgen. Deze predikanten zijn in den regel door de kerk benoemd, behalve die in Jena, die door de Christelijke Studentenvereniging is aangesteld.

Blijkbaar heeft de studentenpredikant te Hannover niet genoeg invloed gehad om de relletjes tegen Prof. Lessing te voorkomen.

HEPP.

PERS-SCHOUW.

Lood om oud ijzer.

Prof. Kuyper heeft in „De Heraut” een breed artikel geschreven, waarin hij de „kerkrechtelijke bezwaren” eens aan den tand gaat voelen. Men hoort in de kringen van dr G. telkens de klacht dat, indien er af te zetten viel, dit nog nooit had mogen gebeuren op de manier die de synode volgde; men grüpt dan ook de brochure van dr Lonkhuyzen aan, gelijk ook enkele niet-medestanders van dr Geelkerken dit doen. Prof. Kuyper zegt nu:

Immers, — en laat ons daarop nu eens in de eerste plaats mogen wijzen, — voor de feitelijke uitkomst van het geding van dr Geelkerken zou het geen het minste onderscheid hebben gemaakt, of men den weg bewandeld had, dien de Synode volgens deze critici had moeten bewandelen.

Had men den weg gevolgd, zegt de hoogleeraar, diat de bezwaarden alleen deugdelijk achten, dan —

Dan zou de Generale Synode van Assen, na verklaard te hebben, dat Dr Geelkerken afwek van de belijdenis, de zaak hebben moeten terugzenden naar de Classis Amsterdam, natuurlijk met den last om tot afzetting van Dr Geelkerken over te gaan. Er behoeft geen de minste twijfel over te bestaan, dat de Classis Amsterdam dan in dien zin zou gehan-

deld hebben Amsterdam is het dus Kerkeraad zouden om halve even Dr Geelkerk dat de Synode uitprak, maar naar hun Vervolgens

Enig pr of een Cl vonnis uits meerder schij zou dat allea een predi zou in st bevoegde vergadering gemaakt he volgens onz ten mag, de Synode het recht Kerkeraad, Kerkeraad, letterknecht Kerkenorde, lijk genoeg, door den mag worde straf en a gadering, d.w.z. de : schorsing : woren.

Wat het th recht van her

Zelfs zou hebben gen Classis. Am of afzetting Classis dit. appél op e omdat de C en niet an de Synode

Over de afz

En precie dat de Syn mag afzette sluiting der mogen ver aan het v ken heeft agt men, maar de mocht de S was en de weg bewan sche uitkom gemaakt. De evenzeer ab een nieuwe den schism de gemeent zijn gewoe

En over de komt:

De potes oefenen, kon niet toe. S worden uitg om tucht te zeggen, heb niet het men, maa de Indep kondige

Ten slotte vo

En volker in zijn Tra „het versch daarin best meerdere ke maar nooit enkele kerke ze in kerkv over de ger dat het gez gaat en dus zakelijk was paden des bladzijden v punt (i.w. v en heerlijke afbreuk doe verband tre gezag ov met een cl tichting der

Een voor de Het gaat rusti, dat te zekerder

E

We maakten confessioneele nigt, op Assen in „De Bazuin

Zelfs kon Hervormde werken, een kerken. Als